FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT CARL OTTO LENZ

fremsat den 14. marts 1985 *

Høje Domstol.

A. I den foreliggende traktatbrudssag har Kommissionen nedlagt følgende påstande:

1) Det statueres, at Den franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af EØF-traktaten, navnlig dennes artikel 30, idet den uden at give en passende begrundelse har afvist at godkende frankeringsmaskiner fra en anden medlemsstat og således hindret deres indførsel.

2) Den franske Republik tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Baggrunden for dette søgsmål er følgende faktiske omstændigheder:

Brugerne af medlemsstaternes postvæsener har i almindelighed mulighed for at benytte frankeringsmaskiner til frankering af deres korrespondance. Da disse maskiner tjener til at betale de forfaldne gebyrer til postvæsenet, bliver deres benyttelse som regel gjort betinget af en generel typegodkendelse.

Også i Frankrig kræves der i henhold til artikel 2 i arrêté ministériel af 22. februar 1980 [1] en sådan typegodkendelse. Artikel 3 i den nævnte bekendtgørelse indeholdt dog herudover en bestemmelse om frankeringsmaskinernes oprindelse:

»Medmindre andet følger af internationale konventioner, skal disse maskiner samt deres tilbehør og reservedele udelukkende være af fransk fabrikat«.

Betingelserne om, at maskinerne skulle være af fransk produktion, var efter Kommissionens opfattelse i strid med EØF-traktatens artikel 30; det forbehold, som angik forpligtelser i henhold til internationale konventioner, forekom ikke Kommissionen tilstrækkeligt til at ligestille maskiner fra andre af Fællesskabets medlemsstater med fransk fremstillede maskiner. Kommissionens opfattelse støttedes navnlig på den franske postforvaltnings praksis. En virksomhed med hjemsted i Storbritannien, hvis frankeringsmaskiner benyttes i 120 lande samt af De europæiske Fællesskabers tjenestegrene, har siden 1971 forgæves bestræbt sig på også i Frankrig at opnå typegodkendelse til sine apparater.

Kommissionen har beskrevet den indtil nu forløbne procedure i Frankrig således:

— fra 12. december 1972 til juli 1975: forhalinger i korrespondancen og resultatløse kontakter;

— fra juli 1975 til december 1976: brevveksling, hvorunder Centre national d'études techniques (CNET — den for den tekniske kontrol kompetente myndighed) til sidst forlangte, at der

* Oversat fra tysk.

1 — JORF 1980, s. 1992 N. C.

blev foretaget tekniske ændringer i de apparater, der var indgivet til kontrol;

— den 12. februar 1977: endeligt afslag på typegodkendelse på grund af »mangler ved konstruktionen, der ikke kan afhjælpes (vices rédhibitoires de conception)«; dette afslag skete på et tidspunkt, da den pågældende virksomhed netop gennemførte de af CNET forlangte ændringer;

— oktober 1977: afslag på en ny ansøgning med den begrundelse, at det franske marked allerede var tilstrækkeligt forsynet med frankeringsmaskiner;

— 10. oktober 1980: afslag på en ny ansøgning med henvisning til, at den franske regerings holdning ikke havde ændret sig; ansøgningen kunne dog behandles, hvis der blev udviklet elektroniske apparater.

Under sagens administrative fase har Den franske Republik henvist til, at den kun i 1971, altså før Storbritanniens tiltrædelse af EØF, begrundede afslaget på de nævnte ansøgninger med oprindelsesklausulen i artikel 3 i den nævnte bekendtgørelse. De øvrige afslag har været rent teknisk begrundet. I øvrigt er to apparater fra Tyskland blevet godkendt i samme periode.

Under sagens behandling for Domstolen er Den franske Republik ikke gået yderligere ind på forvaltningspraksis. Den har blot anført, at bekendtgørelsen af 28. januar 1980 fuldt ud giver mulighed for typegodkendelse af frankeringsmaskiner fra Fællesskabets medlemsstater. Alligevel har man for at imødekomme Kommissionen ændret den, således at artikel 3 fra nu af lyder:

»Maskinerne, herunder tilbehør og reservedele, skal være fremstillet i Frankrig eller indført fra andre af Det europæiske økonomiske Fællesskabs medlemsstater ...«[2].

Efter at ændringsbestemmelsen var blevet udstedt, indgav den pågældende britiske virksomhed den 25. maj 1984 — på engelsk — på ny to ansøgninger om typegodkendelse. Virksomheden sendte endnu tre skrivelser om samme sag til den franske postforvaltning, indtil den den 26. september 1984 fik et svar fra postministeriet. Heri blev der henvist til, at betingelserne og proceduren for typegodkendelse var forblevet uændrede, og at ansøgningerne om afprøvning derfor kunne imødekommes. Til gennemførelse af prøven skulle der stilles et eksemplar af hver frankeringsmaskine til rådighed for service de recherche technique des postes.

Ifølge ubestridte oplysninger fra Kommissionen varer typegodkendelsesproceduren i Frankrig som regel ca. 18 måneder. På forespørgsel har Den franske Republiks repræsentant fremført den opfattelse, at da der i det konkrete tilfælde allerede er gået tre måneder med tekniske prøver, kan godkendelsesproceduren begrænses til et tidsrum på mindre end et år.

B. Min stillingtagen til denne sag er følgende:

EØF-traktatens artikel 30 forbyder kvantitative indførselsrestriktioner samt alle foranstaltninger med tilsvarende virkning. Ved en foranstaltning med tilsvarende virkning forstår Domstolen i en nu fast retspraksis enhver foranstaltning, »som direkte eller

2 — Arrêté ministériel af 7. marts 1984, JORF af 31. marts 1984, s. 3092 N. C.

indirekte, øjeblikkeligt eller potentielt kan hindre samhandelen i Fællesskabet« [3].

Allerede kravet om en typegodkendelse kan således udgøre en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, da sådanne apparater i mangel af en typegodkendelse ikke kan afsættes på det pågældende nationale marked. Under henvisning til Domstolens dom af 20. februar 1979 [4] anser jeg dog den generelle typegodkendelse for berettiget. Den kan nemlig begrundes med kravet om at sikre den korrekte opkrævning af postgebyrerne. Sådanne hindringer for samhandelen inden for Fællesskabet må accepteres i det omfang, de er uomgængeligt nødvendige for at opfylde ufravigelige hensyn; hensynet til gebyropkrævning ville jeg sidestille med hensynet til en effektiv skattekontrol, som Domstolen allerede har anerkendt [5].

Når bestemmelserne om den generelle typegodkendelse inklusive oprindelsesklausulen i artikel 3 i bekendtgørelsen af 28. januar 1980 således kunne fortolkes og anvendes i overensstemmelse med fællesskabsretten — typegodkendelsen af to frankeringsmaskiner fra Tyskland beviser dette — så er der dermed endnu intet sagt om, hvorvidt de franske myndigheder har forholdt sig i overensstemmelse med fællesskabsretten over for den britiske virksomhed.

Under retsforhandlingerne for Domstolen har den franske regering ikke udtalt sig om den måde, man har forholdt sig på over for den britiske virksomhed. Navnlig har den intet godtgjort, som kunne have berettiget den langsommelige administrative sagsbehandling. Den har intet fremført om, hvorfor de ansøgte typegodkendelser blev afslået i februar 1977, skønt den britiske virksomhed på dette tidspunkt netop var i færd med at foretage de af de franske myndigheder forlangte ændringer i dens apparat. Den har intet fremført, der kan berettige, at nye ansøgninger i oktober 1977 og i oktober 1980 blev afslået uden teknisk undersøgelse.

Den franske postforvaltning derimod har efter ændringen af den omtvistede bekendtgørelse i marts 1984 fremført den opfattelse, at undersøgelsesproceduren med henblik på den generelle typegodkendelse nu kunne indledes på ny. På grund af denne holdning fra postforvaltningens side er jeg overbevist om, at det i det væsentlige ikke var tekniske grunde, men en restriktiv fortolkning af oprindelsesklausulen, som har foranlediget postforvaltningen til den beskrevne holdning.

Selv om det i den foreliggende sag kun drejer sig om de franske myndigheders adfærd over for en enkelt virksomhed, og selv om denne virksomhed har undladt at indbringe sagen for de franske forvaltningsdomstole, er de franske myndigheders praksis efter min mening i strid med principperne i EØF-traktatens artikel 30. Hvad den franske regering har anført om den mulige fortolkning af bekendtgørelsen af 28. januar 1980, kan intet ændre i dette resultat, da i hvert fald den franske postforvaltning også senere må have lagt en anden, nemlig en snævrere fortolkning af denne bestemmelse til grund. Den franske postforvaltning har administreret en i sig selv lovlig undersøgelsesprocedure på en måde, som ikke er i

3 — Dom af 11. juli 1974 i sag 8/74, Procureur du Roi mod Benoît og Gustave Dassonville, Sml. 1974, s. 837.

4 — Dom af 20. februar 1979 i sag 120/78, Rewe-Zentral AG mod Bundesmonopolverwaltung für Branntwein, Sml. 1979, s. 649.

5 — Jfr. note 4, s. 662, præmis 8.

overensstemmelse med princippet om frie varebevægelser. Den har afslået typegodkendelse af en maskine fra en medlemsstat uden afsluttende teknisk undersøgelse og dermed spærret adgangen til det franske marked for dette produkt.

Afsluttende vil jeg desuden henvise til, at ifølge de foreliggende oplysninger er den konkrete typegodkendelsesprocedure endnu ikke afsluttet, selv om der nu er gået et helt år siden udstedelsen af bekendtgørelsen af 7. marts 1984.

C. Sammenfattende foreslår jeg Domstolen at give Kommissionen medhold og at pålægge Den franske Republik at betale sagens omkostninger.